

Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες

Η αρχή των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων ξεκινά το 1894 στη Σορβόνη της Γαλλίας όπου ιδρύθηκε η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ) και αποφασίσθηκε η διοργάνωση των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων. Η πατρότητα της ιδέας ανήκει στον Γάλλο παιδαγωγό Pierre de Coubertin, ενώ βασικότατο ρόλο στην ανάθεση των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα διαδραμάτισε ο Έλληνας λόγιος Δημήτριος Βικέλας. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας του 1896, παρά τη δεινή οικονομική κατάσταση της μικρής Ελλάδας, πέτυχαν σε όλους τους τομείς χάρη στις κοπιώδεις προσπάθειες του Δημητρίου Βικέλα, του πρώτου προέδρου της ΔΟΕ, και τη μεγάλη δωρεά του Γεωργίου Αβέρωφ. Στους αγώνες φιλοξενήθηκαν 311 αθλητές από 13 χώρες, οι οποίοι διαγωνίστηκαν σε 9 αθλήματα και 44 αγωνίσματα.

Από τότε μέχρι σήμερα οι Ολυμπιακοί Αγώνες τελούνται ανά τετραετία σε διάφορες πόλεις του κόσμου. Η συνέχεια της τακτής διοργάνωσης δυστυχώς διακόπηκε μέχρι τώρα τέσσερις φορές. Το 1916 λόγω του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, το 1940, 1944 λόγω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και το 2020 λόγω της πανδημίας του COVID-19, κορωνοϊού.

Έτος	Πόλη	Έτος	Πόλη
1896	Αθήνα	1960	Ρώμη
1900	Παρίσι	1964	Τόκυο
1904	Σεντ Λιούις	1968	Μεξικό
1908	Λονδίνο	1972	Μόναχο
1912	Στοκχόλμη	1976	Μόντρεαλ
1916	Βερολίνο	1980	Μόσχα
1920	Αμβέρσα	1984	Λός Αντζελες
1924	Παρίσι	1988	Σεούλ
1928	Άμστερνταμ	1992	Βαρκελώνη
1932	Λος Άντζελες	1996	Ατλάντα
1936	Βερολίνο	2000	Σίδνεϊ
1940	Τόκυο	2004	Αθήνα
1944	Λονδίνο	2008	Πεκίνο
1948	Λονδίνο	2012	Λονδίνο
1952	Ελσίνκι	2016	Ρίο ντε Τζανέιρο
1956	Μελβούρνη	2020	Τόκυο

Διαφορές μεταξύ αρχαίων και σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων είναι:

Η οικουμενικότητα. Οι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν πια παγκόσμια διάσταση σε αντίθεση με τον ελληνικό χαρακτήρα των Ολυμπιακών Αγώνων της αρχαιότητας.

Η περιφερειακή τέλεση. Οι αγώνες τελούνται κάθε τέσσερα χρόνια σε ένα διαφορετικό τόπο τέλεσης.

Η απουσία του θρησκευτικού στοιχείου. Στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες έπαψε να υφίσταται ο θρησκευτικός χαρακτήρας των αρχαίων αγώνων.

Η συμμετοχή γυναικών.

Το πλούσιο αγωνιστικό πρόγραμμα με ομαδικά, ατομικά αλλά και αγωνίσματα που κρίνονται με βάση την αισθητική.

Η απουσία του θεσμού της εκχειρίδας.

Η εμπορευματοποίηση του θεσμού και η έντονη οικονομική επιβάρυνση των χωρών που τους διοργανώνουν.

Ολυμπιακός Ύμνος

Τον Ολυμπιακό Ύμνο έγραψε ο ποιητής Κωστής Παλαμάς και τη μουσική συνέθεσε ο Σπύρος Σαμάρας. Ο Ολυμπιακός Ύμνος παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στις 25 Μαρτίου 1896, στην τελετή έναρξης των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, στο Καλλιμάρμαρο Στάδιο. Η παρουσίασή του προκάλεσε συγκίνηση και ενθουσιασμό στους θεατές που ανακρούστηκε άλλη μια φορά. Το 1958 αποφασίστηκε να καθιερωθεί ως επίσημος ύμνος του Διεθνούς Ολυμπιακού Κινήματος.

Αρχαίο πνεύμα αθάνατο, αγνέ πατέρα

Του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού

Κατέβα, φανερώσου κι άστραψε εδώ πέρα

Στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού.

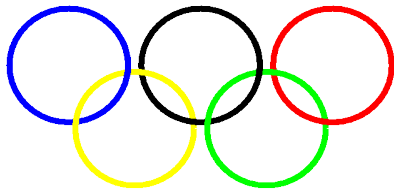
Ολυμπιακό Σύνθημα

« Citius, Altius, Fortius »

«Πιο γρήγορα, Πιο ψηλά, Πιο δυνατά»

Διατυπώθηκε από τον Δομινικανό ιερέα Ανρί Ντιντόν και από το 1894, με την ίδρυση της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, έγινε αποδεκτό ως επίσημο σύνθημα του Ολυμπιακού Κινήματος. Το σύνθημα προτρέπει τους αθλητές να ξεπεράσουν τον εαυτό τους, στο πλαίσιο της ευγενούς άμιλλας και σύμφωνα με το Ολυμπιακό πνεύμα.

Ολυμπιακή σημαία

Η Ολυμπιακή σημαία, το σύμβολο των Ολυμπιακών Αγώνων έχει πέντε συμπλεκόμενους μεταξύ τους κύκλους χρώματος μπλε, κίτρινου, μαύρου, πράσινου, κόκκινου σε ένα λευκό υπόβαθρο.

Κάθε κύκλος από αυτούς αντιστοιχεί και σε μια από τις πέντε κατοικήσιμες ηπείρους και αντίστοιχα:

Μπλε -> Ευρώπη

Κίτρινο -> Ασία

Μαύρο -> Αφρική

Πράσινο -> Ωκεανία

Κόκκινο-> Αμερική

Το λευκό πλαίσιο αναπαριστά το γεγονός πως οι αθλητές θα αγωνιστούν τίμια, και ο σκοπός τους είναι αγνός. Η σημαία των ολυμπιακών αγώνων έχει και ένα άλλο παγκόσμιο ενωτικό χαρακτήρα. Οι σημαίες της συντριπτικής πλειοψηφίας των κρατών του κόσμου αποτελούνται από τον συνδυασμό 2 ή περισσότερων χρωμάτων από τα έξι της ολυμπιακής σημαίας: π.χ. Ελλάδα -> λευκό-μπλε, Ισπανία -> κίτρινο-κόκκινο, Η.Π.Α. -> λευκό-κόκκινο-μπλε κτλ.

Οι πέντε Ολυμπιακοί κύκλοι σχεδιάστηκαν το 1913, υιοθετήθηκαν το 1914 και παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αμβέρσας το 1920

Ολυμπιακή Φλόγα

Η Αφή της Ολυμπιακής φλόγας γίνεται πριν από κάθε Ολυμπιάδα στο χώρο της αρχαίας Ολυμπίας και αναγγέλλει την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων. Το λιτό και συμβολικό τελετουργικό πραγματοποιείται στο βωμό που υπάρχει στο χώρο του ναού της Ήρας (Ηραίου). Η Πρωθιέρεια, με επίκληση στο θεό Απόλλωνα ανάβει τη δάδα με τη βοήθεια κοίλου κατόπτρου. Για πρώτη φορά έγινε το 1936 για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου με τη βοήθεια κοίλου κατόπτρου, το οποίο ανήκε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και είχε κατασκευαστεί στη Γερμανία. Επιστημονικός υπεύθυνος αυτής της πρώτης αφής ήταν ο καθηγητής φυσικής Σαλτερής Περιστεράκης. Σύμφωνα με το τελετουργικό που έχει καθιερωθεί την αφή κάνει η πρωθιέρεια στο χώρο του ναού της Ήρας (Ηραίου), που βρίσκεται απέναντι από το ναό του Δία, στο αρχαιολογικό χώρο της Ολυμπίας. Εκεί η πρωθιέρεια ζητά τη βοήθεια του θεού του ήλιου Απόλλωνα ώστε να ανάψει η δάδα απαγγέλλοντας την επίκληση.

Ολυμπιακός Όρκος

Ο Ολυμπιακός Όρκος είναι όρκος που απαγγέλλεται από αθλητή ή αθλήτρια της διοργανώτριας χώρας για λογαριασμό όλων των αθλητών που συμμετέχουν στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες .

Πάνω σε εξέδρα, που είναι καλυμμένη με την Ολυμπιακή σημαία, ανεβαίνει ένας αθλητής της χώρας που διοργανώνει τους Αγώνες, ενώ γύρω - γύρω αθλητές κρατούν τις σημαίες όλων των χωρών που συμμετέχουν. Ο αθλητής, κρατώντας με το αριστερό χέρι την Ολυμπιακή σημαία και υψωμένο μπροστά το δεξί χέρι, ορκίζεται για λογαριασμό όλων των αθλητών.

Ο Ολυμπιακός όρκος κριτή είναι ο όρκος που απαγγέλλεται από έναν κριτή κάποιου αγωνίσματος κατά την τελετή έναρξης των Ολυμπιακών αγώνων. Ο όρκος δόθηκε πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς αγώνες του Μονάχου το 1972 και είναι γραμμένος από τον λόρδο Κιλάνιν (Lord Killanin).

Ο Ολυμπιακός Όρκος προπονητή είναι όρκος που απαγγέλλεται από προπονητή της διοργανώτριας χώρας για λογαριασμό όλων των προπονητών που συμμετέχουν στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Μασκότε Ολυμπιακών Αγώνων

Οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες διεξήχθησαν το 1896 στην Αθήνα, αλλά η πρώτη φορά που η διοργάνωση είχε τη δική της μασκότε συνέβη το 1972 στο Μόναχο και επρόκειτο για τον Waldi.

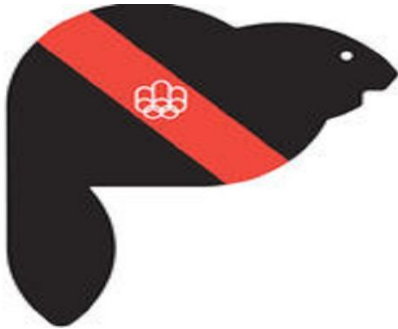
1972: Waldi (Μόναχο-Γερμανία)

Η πρώτη επίσημη μασκότε ήταν ο Waldi και ήταν εμπνευσμένο από ένα πολύ δημοφιλές ζώο στη Βαυαρία. Το dachshund, το οποίο φημίζεται για την αντοχή του, την επιμονή του και την ευελιξία του. Έχει γαλάζιο κεφάλι και ουρά και στο σώμα του υπάρχουν οι ρίγες των χρωμάτων των Ολυμπιακών Αγώνων.

1976: Amik (Μόντρεαλ-Καναδάς)

Ο κάστορας, Amik, είναι εμπνευσμένος από τη γλώσσα Algonquian, που χρησιμοποιείται πολύ από τους Ινδιάνους του Καναδά.

1980: Misha (Μόσχα-ΕΣΣΔ)

Η Μίσα δημιουργήθηκε από τον φημισμένο εικονογράφο παιδικών βιβλίων, Victor Chizikov και επρόκειτο για ένα φιλικό αρκουδάκι που θα μετέφερε το μήνυμα των Ολυμπιακών Αγώνων σε ολόκληρο τον κόσμο και ενώ πρόκειται για ζώο που έχει δύναμη και μπορεί να ανταπεξέλθει σε δύσκολες συνθήκες.

1984: Sam the eagle (Λος Άντζελες-ΗΠΑ)

Ο Σαμ είναι αετός σε μορφή καρτούν, αρκετά φιλικός και χαρούμενος ώστε να μην τρομάζουν τα παιδιά και είχε αποστολή να μεταφέρει την αισιοδοξία του Ολυμπιακού πνεύματος. Δημιουργήθηκε από τον Ρόμπερτ Μουρ σε συνεργασία με την Walt Disney.

1988: Χοντόρι (Σεούλ-Νότια Κορέα)

Ο Τίγρης, όπως ο Χοντόρι, εμφανίζεται συχνά στην κορεάτικη λαϊκή τέχνη. Ταιριάζει την ανδρεία, αλλά και την αρχοντιά. Στο κεφάλι του έχει το παραδοσιακό καπέλο της χώρας, sangmo.

1992: Cobi (Βαρκελώνη-Ισπανία)

Ο Κόμπι είναι ένα... τσοπανόσκυλο και του δόθηκε αυτό το όνομα ώστε να είναι εφικτό να προφέρεται από πολίτες διάφορων χωρών και το έφτιαξε ο καλλιτέχνης από τη Βαλένθια, Χαβιέ Μαρiscάλ.

1996: Izzy (Ατλάντα-ΗΠΑ)

Ο Izzy είναι η πρώτη μασκότ που σχεδιάστηκε μέσω υπολογιστή, αλλά συγκέντρωσε αρκετά αρνητικά σχόλια. Το όνομα προέκυψε από την έκφραση «what is it» (τι είναι αυτό).

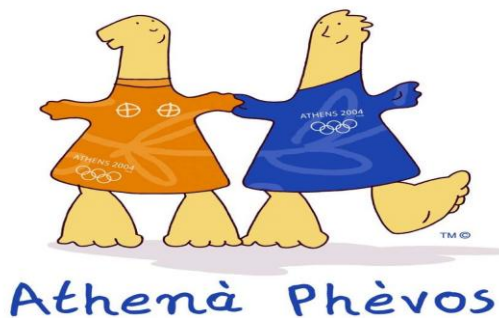
2000: Syd, Ollie και Millie (Σύδνεϋ-Αυστραλία)

Οι Ollie, Syd και Millie είναι τρία ζώα της Αυστραλίας και επιλέχθηκαν ώστε να συμβολίζουν γη, αέρα και νερό. Ο Ollie (από το Olympics), είναι η κουκαμπούρα που ζούσε στο ψηλότερο δέντρο του Ολυμπιακού πάρκου και αντιπροσώπευε το Ολυμπιακό πνεύμα γενναιοδωρίας. Η Syd (από το Sydney) ένας πλατύπους, που αντιπροσωπεύει το περιβάλλον και συγκεντρώνει ευρωστία και την ενέργεια της Αυστραλίας και των ανθρώπων της. Η Millie (από το millennium), είναι μια έχιδνα, η γκουρού της τεχνολογίας και των πληροφοριών.

2004: Athena and Phoivos (Αθήνα-Ελλάδα)

Επειδή δεν είναι εύκολο να θυμηθείς τόσες μασκότ, μάλλον αυτές που έχουμε χαραγμένες στη μνήμη μας είναι αυτές των Αγώνων της Αθήνας το 2004. Ο Φοίβος και η Αθηνά που αποκόμισαν και θετικά και αρνητικά σχόλια. Πρόκειται για δύο αδέρφια που εμφανισιακά ξεχώρισαν λόγω των χονδρών ποδιών τους, ενώ είχαν και μακρύ λαιμό. Ήταν βασισμένες σε κούκλες ηλικίας χιλιάδων ετών, που βρέθηκαν σε ανασκαφές, σε αρχαιολογικές τοποθεσίες στην Ελλάδα. Τα ονόματά τους προέκυψαν από το θεό του φωτός και της μουσικής, αλλά και τη θεά της σοφίας που ήταν και προστάτιδα της πόλης.

2008: Beibei, Jingjing, Huanhuan, Yingying, Nini (Πεκίνο-Κίνα)

Στο Πεκίνο ήταν πέντε οι μασκότ. The Five Friendlies. Οι Beibei (ψάρι), Jingjing (πάντα), Huanhuan (Ολυμπιακή Φλόγα), Yingying (Θιβετιανή αντιλόπη) και Nini (χελιδόνι). Οι πρώτες συλλαβές του κάθε ονόματος σχηματίζουν τη φράση: «Beijing huanhuan ni». Δηλαδή: «Καλώς ήρθατε στο Πεκίνο». Τα χρώματα είναι αυτά των Ολυμπιακών δακτυλίων, όπως συμβαίνει στις περισσότερες μασκότ.

2012: Wenlock και Mandeville (Λονδίνο-Αγγλία)

Ο Wenlock και η Mandeville του Λονδίνου είναι φτιαγμένοι από ατσάλι και φοράνε βραχιόλια με τα χρώματα των Ολυμπιακών Κύκλων. Το ανδρικό όνομα προέκυψε από την πόλη Much Wenlock, όπου διεξήχθησαν αγώνες τον 19ο αιώνα με στο πνεύμα των Ολυμπιακών Αγώνων. Το γυναικείο είναι από το νοσοκομείο Stoke Mandeville που διοργάνωνε αγώνες που αποτέλεσαν έμπνευση για τους Παραολυμπιακούς. Το κεφάλι της έχει το σχήμα του σήματος των Παραολυμπιακών. Για πρώτη φορά παρουσιάστηκε η μασκότ των Ολυμπιακών και των Παραολυμπιακών.

2016: Vinicius: Ρίο-Βραζιλία

Ο Vinicius έχει πολλά χρώματα, καθώς απεικονίζει διάφορα ζώα της Βραζιλίας, αλλά και τη χλωρίδα και την πανίδα της, ενώ είναι εμπνευσμένος από animation χαρακτήρες. Πήρε αυτό το όνομα στη μνήμη του μουσικού Βινίσιους ντε Μοράες που πέθανε το 1980. Δημιουργήθηκε από τον Μπίρδο Προντουσόες. Παρουσιάστηκε τον Νοέμβριο του 2014.

2020: MIRAITOWA-SOMEIYOSHINO: ΤΟΚΥΟ-ΙΑΠΩΝΙΑ

Η μασκότ των Ολυμπιακών Αγώνων του Τόκιο είναι... βαμμένη σε μπλε και άσπρο χρώμα, ενώ λέγεται "Miraitowa" και το όνομά της συνδυάζει τις ιαπωνικές λέξεις "Mirai" (σ.σ. μέλλον) και "towa" (σ.σ. αιωνιότητα). Από την πλευρά της, η μασκότ των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2020, φέρει ροζ και άσπρο χρώμα και ονομάζεται "Someity". Πήρε το όνομά της από την ποικιλία κερασιάς "Someiyoshino", ενώ οι διοργανωτές των αγώνων λένε ότι ακούγεται όπως η αγγλική φράση "so mighty" (σ.σ. τόσο δυνατά).

